

Інформаційні та інноваційні технології в забезпеченні й організації освітнього процесу: тези доповідей і наукових повідомлень учасників ІХ конференції школи педагогічної майстерності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2015. – 102 с.

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2015

- по-друге, низьке освоєння навчальними закладами сільових інформаційних технологій;

- по-третє, якість отриманої освіти багато в чому залежить від особистості слухача, який протягом усього періоду навчання повинен працювати індивідуально і освоювати навчальний матеріал максимально самостійно. Тому основою дистанційної освіти є передусім жорстка самодисципліна, самостійність та усвідомленість особи, що прагне отримати знання;

- по-четверте, необхідність підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів з урахуванням нових функцій викладача та особливостей навчання в системі дистанційної освіти, насамперед в галузі застосування у навчанні телекомунікаційних мереж та інформаційних технологій.

Незважаючи на окреслені проблеми, кількість слухачів, які здатні і бажають навчатися за дистанційними технологіями, вже зараз досить велика і зростає дуже швидко. Тому для забезпечення зазначених потреб, а також системності, комплексності і узгодженості дій у реформуванні освітньої системи у напрямку встановлення дистанційної освіти необхідна державна підтримка – створення, впровадження і розвиток національної системи дистанційної освіти в Україні, яка стане частиною освітньої системи України та буде інтегруватися в світовий освітній простір.

С. В. Качурова, канд. юрид. наук, доц.

ІННОВАЦІЙНІ ЗМІНИ У СТРУКТУРІ ІНСТИТУТУ ОСВІТИ

Прагнення України до інтеграції в європейський простір, намагання зблизити ринки, у тому числі й освітній, зумовлює те, що пріоритетним напрямом стає модернізація управління вищою освітою, приведення останньої у відповідність до вимог і запитів суспільства. Реалізація стратегій міжнародного співробітництва в цій сфері дозволить нашій країні стати рівно-

правним партнером на ринку освітніх послуг. Країнами-лідерами, що вивчають процес інтеграції, є США, Канада, Велика Британія, Німеччина, Австралія, Франція. Головними ініціаторами проведення досліджень на регіональному рівні виступають університетські центри, задіяні в міжнародних програмах, та регіональні громадські і політичні організації, вказані заходи також підтримуються на рівні корпорацій: P&G, Coca-Cola, Johnson&Johnson та інші.

Процеси інтернаціоналізації вищої освіти у країнах Європи були в центрі уваги таких вчених, як Ф. Альтьбах, М. Ван дер Венде, Дж. Дейвіс, С. Каннінгем, Дж. Найт. Серед українських науковців можна виділити С. Вербицьку, К. Корсак, О. Локшину, Л. Пуховську, А. Сбруєва. Проте, незважаючи на постійне вивчення вказаних проблем, в Україні все ж таки комплексного дослідження напрямку організації інновацій та інтеграційних процесів в управлінні вищою освітою не було.

Інтернаціоналізація освіти дає можливість включити низку міжнародних проблем у дослідницьку, викладацьку та адміністративну діяльність ВНЗ, організувати культурний обмін між освітянськими партнерами, оскільки її складовими є розвиток доступності, універсонуалізації знань, можливість участі в розробці міжнародних стандартів якості освіти, міжнародне визнання документа про освіту, підвищення інноваційності освіти, одним із напрямків якої є зростання якості технологій викладання певного предмета, розширення міжнародного співробітництва, активізація студентської мобільності. Проте при цьому потрібно говорити про повний перехід на Болонську систему, організацію вільного переміщення студентської спільноти по країнах ЄС.

Українська освіта продовжує боротися за конкурентне місце на ринку освітніх послуг, а ключовою ціллю здобувачів вже є не тільки отримання нових знань, а й додатково гарантія робочого місця, тобто постійної роботи.

Освітня послуга конкурентоспроможна, якщо вона відповідає вимогам якості та задовольняє попит споживачів. Сьогодні, на жаль, зростає і кількість безробітних випускників,

які мають диплом про освіту. Значна частина випускників навчальних закладів, стикаючись із проблемами працевлаштування, змушена змінювати отриману професію. Сьогодні український ринок праці виявляє відносно низьку потребу у кваліфікованій робочій силі: у 2000 р. необхідно було 68,2 тис. осіб, у 2005 р. – 186,6 тис. (max.), а на початок 2012 р. уже склала 59,3 тис. осіб, тобто фактично повернулася до стану кризових 90-х років.

Однак у певних категоріях ВНЗ українська освіта стала доступною для іноземних громадян (зокрема, із пострадянських країн), через високий рівень підготовки, йдеться, наприклад, про медичні, а також природно-технічні спеціальності.

Важливим критерієм інституалізації вищої освіти повинен виступити, на нашу думку, ступінь визнання суспільством вищої освіти як повноцінного учасника ринку надання освітніх послуг, а критерієм якості – досягнення кінцевої мети здобувачем освіти. Усе це дасть змогу відмовитися від монополії на освіту.

Головною метою провайдерів сучасних освітніх послуг є отримання прибутку шляхом задоволення потреб та залучення якомога більшої кількості клієнтів, можливість виходу на міжнародні ринки через створення нових ВНЗ, партнерство з іноземними вишами. Формування якісного освітнянського продукту та наповнення його пропозицією для перспективного залучення молоді є критерієм розвитку інституту освіти в сучасній Україні.

У контексті глобалізації та інтернаціоналізації інституту освіти потрібно розширювати доступу до нього, а не скорочувати, створюючи додаткові перепони.

Цікаво, що престижність вищої юридичної освіти в Україні в порівнянні з іншими спеціальностями зумовлена зростанням потреби у фахівцях, які володіють не тільки методами юридичної кваліфікації, а й господарювання та управління; вмінням працювати в ринкових умовах. Крім того, громадянами визначалися переваги широкого застосування знань: майбутній фахівець мав змогу працювати не тільки як спеціаліст вузького

профілю, а також володів знаннями і навичками для ефективної адаптації до суміжних галузей ринку праці. Отримані глибокі знання та навички були універсальними.

Кінцевим результатом інституціональних перетворень та підключення регіонів до глобальних процесів має стати досягнення згоди між регіональними елітами щодо пріоритетів і перспектив регіонального й загальнонаціонального розвитку, формування довіри з боку населення до інститутів держави, самоврядування, бізнесу та громадянського суспільства, прив'язка освітніх послуг до реального сектору економіки.

Враховуючи високий соціальний контроль за діяльністю держави в інституціональній теорії, вона розглядається не як противага ринку, а як самостійний елемент сукупності всієї системи. За рахунок регулювання монетарної, бюджетної політики, закупівлі товарів та послуг відповідно до вимог ринку в державній сфері починає превалювати ринковий підхід, заснований на еквівалентних стосунках із суспільством.

Застосовування теорій інституціоналізму в контексті наукового і практичного вирішення головних завдань трансформації освіти та підготовки фахівця вимагає створення інституціональних моделей, адаптованих до специфіки країни з урахуванням історичних, культурних, етнічних, геополітичних традицій.

При цьому слід пам'ятати, що “один лише інституціоналізм жодним чином не може стати методологічною панацеєю. Він повинен органічно “увійти” до складу еволюційної теорії поряд з іншими підходами, які системно описують трансформаційні та трансакційні чинники,” та стати базою якісної підготовки сучасного фахівця у сфері права.

Для підготовки більш кваліфікованих спеціалістів (професіоналів) в юридичній сфері необхідно знаходити нові концепції викладання правових дисциплін, здійснивши їх оновлення, поглибивши взаємозв'язок з практикою, а головне, не заперечувати цієї можливості.